

KORRALDUS

Võru

01.03.2013 nr PVV 1-15/13/68

Maavara kaevandamisloa andmine Miti (Mitiküla, Palupera) kruusamaardla Miti kruusakarjääri mäeeraldisel

I ASJAOLUD

Aktsiaselts KIIRKANDUR (rg-kood 10111516, aadress Järvekalda tee 1, Harkujärve küla, Harku vald, 76902 Harjumaa) esitas Valgamaa keskkonnateenistusele taotluse (reg 03.07.2008. a nr 42-9-3/08/31676-1) ehituskruusa kaevandamiseks Valgamaal Palupera vallas kohaliku tähtsusega Miti (Mitiküla, Palupera) kruusamaardla (registrikaardi nr 0528) Miti kruusakarjääris. Taotluse kohaselt on kaevandaja aktsiaselts KIIRKANDUR (rg-kood 10111516, aadress Järvekalda tee 1, Harkujärve küla, Harku vald, 76902 Harjumaa). Majandustegevuse registri number KKA000034, registrisse kantud 20.05.2004. a.

Keskkonnaamet algatas kaevandamisloa taotlusele 19.07.2010. a kirjaga nr PVV 10-5/3839-13 keskkonnamõju hindamise (*edaspidi ka KMH*). KMH aruanne kiideti heaks 26.04.2012. a kirjaga nr PVV 6-7/12/6390-13. Vastavalt keskkonnamõju hindamise tulemustele esitas arendaja 24.05.2012. a muudetud kaevandamisloa taotluse (reg nr PVV 10 5/20/13876-1).

Taotletav mäeeraldis jääb katastriüksusele Sapi (katastriüksuse tunnus 58201:002:0350, maa sihtotstarve maatulundusmaa 100%). Maa kuulub Sirje Kasemetsale, kes on 03.07.2008. a ja teistkordselt 08.05.2012. a andnud nõusoleku aktsiaseltsile KIIRKANDUR oma maa kasutamiseks tähtajaliselt 15 aastaks mäetööstusmaana. Tegemist on uue mäeeraldisega. Kaevandamisloa taotluse on koostanud Osaühing Eesti Geoloogiakeskus. Kaevandajaks on aktsiaselts KIIRKANDUR (majandustegevuse registri nr KKA000034, registrisse kandmise kuupäev 20.05.2004. a). Valgamaa keskkonnateenistus kontrollis taotlusmaterjale ning pidas andmeid piisavaks loa menetlemiseks.

Miti (Mitiküla, Palupera) Miti II uuringuruumis tehtud geoloogilised uuringud on läbi viidud geoloogilise uuringu loa nr VALM-022 alusel. Luba on antud aktsiaseltsile KIIRKANDUR ning luba kehtis kuni 18.03.2009. Loa andja oli Keskkonnaministeriumi Valgamaa Keskkonnateenistus, geoloogilise uuringu tegi OÜ Eesti Geoloogiakeskus. Geoloogilise uuringu aruande nimetus: "Miti (mitiküla, Palupera) kruusamaardla Miti II uuringuruumi geoloogiline uuring Valgamaal (varu seisuga 01.01.2008)". EGF nr 7926. Varud on kinnitatud keskkonnaministri 13.06.2008 a. käskkirjaga nr 724

Vabariigi Presidendi 30.12.2008. a otsusega nr 410 kuulutati välja Keskkonnaministeeriumi keskkonnateenistuste, Riikliku Looduskaitsekeskuse ja Kiirguskeskuse Keskkonnaametiks ühendamisega seonduv Vabariigi Valitsuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus, mille § 33 lõike 1 kohaselt Keskkonnaministeeriumi keskkonnateenistused, Riiklik Looduskaitsekeskus ja Kiirguskeskus korraldati ümber ning ühendati alates 01.02.2009. a Keskkonnaametiks. Alates 01.02.2009. a on kaevandamisloa andjaks Keskkonnaamet (*edaspidi ka loa andja*).

Riigilõiv 3500 krooni (223,69 eurot) on tasutud 30.06.2008. a riigilõivuseaduse § 91 lõike 1 kohaselt.

Taotlus avalikustati ametlikus väljaandes Ametlikud Teadanded 07.07.2008. a Avalikustamise käigus seisukohti ei laekunud.

Valga Maaparandusbüroo kooskõlastas 03.07.2008. a kirjaga nr 9-21/133-1 Sapi kinnistul, taotluses toodud maa-alal (14,70 ha), maavarade kaevandamise.

Vastavalt maapõueseaduse § 28 lõikele 3 saatis loa andja 25.07.2008. a (kiri nr 42-9-3/08/31676-2) Miti kruusakarjääri mäeeraldise kaevandamisloa taotluse ja taotluse kohta tehtava korralduse eelnõu kohalikele omavalitsusele arvamuse andmiseks.

30.09.2008. a (reg nr 42-9-3/31676-4) esitasid Astuvere küla elanikud Palupera vallavalitsusele taotluse, milles paluti mitte nõustuda kaevandamisloa andmisega.

Palupera Vallavalitsus edastas 08.12.2008. a Valgamaa keskkonnateenistusele Palupera Vallavolikogu 28.11.2008. a otsuse nr 1-1/47, milles keelduti maavara kaevandamise loa andmisest Miti kruusakarjääris.

Valgamaa keskkonnateenistus teavitas 12.12.2008. a kirjaga nr 42-9-3/08/31676-6 aktsiaseltsi KIIRKANDUR Palupera Vallavolikogu keelduvast otsusest ning palus seisukohta loa jätkamise menetluse osas.

07.01.2009. a esitas aktsiaselts KIIRKANDUR Palupera Vallavolikogu 28.11.2008. a otsusele nr 1-1/47 vaide, milles paluti otsus kehtetuks tunnistada.

Palupera Vallavolikogu 17.02.2009. a otsuse nr 1-1/6 punkti 2.1 kohaselt tunnistati 28.11.2008. a otsus nr 1-1/47 kehtetuks ning märgiti samas, et kõnesolevate karjäärade piirkonnas on kavas teha inventuur kaitsealuste liikide ja väärtuslike elupaikade selgitamiseks. Vastava ala spetsialistidega on sõlmitud kokkulepped ja töödega alustatakse kevadel, lõpetatakse tõenäoliselt augustis 2009.

13.08.2009. a esitas MAQS Law Firm Advokaadibüroo Keskkonnaametile kirja, milles märgitakse, et Palupera vald ei ole seaduses ettenähtud kahe kuu jooksul arvamust avaldanud ning sellega seoses palutakse väljastada aktsiaseltsile KIIRKANDUR kaevandamisloa Miti kruusakarjäärile.

Keskkonnaamet küsis Palupera Vallavalitsuselt teistkordselt arvamust maavara kaevandamise loa andmise kohta Miti (Mitiküla, Palupera) kruusamaardla Miti kruusakarjääris 31.08.2009. a (reg nr PVV 10-5/09/3839-4) ning määras arvamuse andmisel tähtjaks 08.09.2009 a. Nimetatud tähtaja jooksul Palupera Vallavolikogu arvamust ei andnud.

Keskkonnaamet edastas 21.09.2009. a arendajale ja MAQS Law Firm Advokaadibüroole kirja (reg nr PVV 10-5/09/3839-5) milles teavitas Palupera Vallavolikogu arvamuse avaldamata jätmisest ja selgitas maavara kaevandamise loa taotluse edasist menetluskäiku ning lubas Miti kruusakarjääri kaevandamisloa taotluse ja loa väljaandmise otsuse eelnõu saata hiljemalt 25.09.2009. a Eesti Maavarade Komisjoni arvamuse saamiseks.

Palupera Vallavalitsus edastas 30.09.2009. a (reg nr PVV 10-5/09/3839-6) vallavolikogu menetlustoimingu protokoll, mille punkti 3.1. kohaselt ei nõustuta aktsiaseltsile KIIRKANDUR maavara kaevandamise loa andmisega.

Keskkonnaamet edastas 01.10.2009. a Eesti Maavarade Komisjonile kaevandamisloa taotluse materjalid arvamuse andmiseks (reg nr 10-1/09/29101-1).

05.10.2009. a (reg nr PVV 10-5/09/3839-7) edastas Palupera Vallavalitsus volikogu menetlustoimingu protokoll, mille punkti 3.1. kohaselt ei nõustuta aktsiaseltsile KIIRKANDUR maavara kaevandamise loa andmisega.

Eesti Maavarade Komisjoni 20.10.2009. a istungi protokollilise otsuse nr 09-223 kohaselt otsustas Eesti Maavarade Komisjon võtta küsimuse arutlusele pärast seda, kui on selgitatud, kas aktsiaselts KIIRKANDUR soovib maavara kaevandamise loa taotluse menetlemist jätkata.

11.12.2009. a saabus Keskkonnaametile Keskkonnaministeeriumilt kiri (reg nr PVV 10-5/09/3839-8), kus selgitati, et aktsiaseltsi KIIRKANDUR lepinguline esindaja MAQS Law Firm Advokaadibüroo OÜ esitas Keskkonnaministeeriumile kirja, milles nõuab Miti (Mitiküla, Parulepa) kruusamaardla Miti kruusakarjääri maavara kaevandamise loa menetlemise jätkamist ja Palupera valla väljastatud õigusvastase arvamuse tähelepanuta jätmist ning palutakse saata Keskkonnaministeeriumile kõik Miti kruusakarjääri maavara kaevandamise loa taotluse materjalid. 22.12.2009. a edastas Keskkonnaamet Keskkonnaministeeriumile küsitud materjalid.

Eesti Maavarade Komisjoni 20.04.2010. a istungi protokollilise otsuse nr 10-106 kohaselt ei nõustunud Eesti Maavarade Komisjon maavara kaevandamise loa andmisega aktsiaseltsile KIIRKANDUR, kuna ei ole algatatud keskkonnamõjude hindamist, mis on kohustuslik tulenevalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lõike 1 punktidest 28 ja 35.

16.06.2010. a (reg nr PVV 10-5/10/3839-11) esitas Keskkonnaamet aktsiaseltsile KIIRKANDUR keskkonnamõju hindamise algatamise otsuse eelnõu ärakuulamiseks.

Suuline ärakuulamine toimus 28.06.2010. a Keskkonnaameti Põlva-Valga-Võru regiooni Valga kontoris, kus osalesid aktsiaseltsi KIIRKANDUR esindajad (Tiit Ploom, Aare Mark ja Kalev Ollo) ja Keskkonnaameti spetsialistid (Meelis Järvemägi, Aulis Saarnits ja Kairid Leks). Ärakuulamisel selgitati kaevandamise loa taotlejale keskkonnamõju hindamise algatamise põhjusi ning aktsiaselts KIIRKANDUR soovis oma arvamuse keskkonnamõju hindamise algatamise otsuse kohta saata kirjalikult.

07.07.2010. a saatis aktsiaselts KIIRKANDUR Keskkonnaametile kirja (kiri reg nr PVV 10-5/10/3839-12), milles nõustus põhimõtteliselt keskkonnamõju hindamise algatamisega, kuid palus teostada hindamine ekspertarvamusele toetudes koos avaliku aruteluga, kuna menetlus on veninud arendajast sõltumatutel asjaoludel.

Keskkonnaamet algatas keskkonnamõjude hindamise Miti (Mitiküla, Palupera) kruusamaardla Miti kruusakarjääris 19.07.2010. a kirjaga nr PVV 10-5/10/3839-13.

Pärast KMH aruande heakskiitmist esitas aktsiaselts KIIRKANDUR 24.05.2012. a (reg nr PVV 10-5/12/13876-1) Keskkonnaametile vastavalt KMH tulemustele muudetud kaevandamisloa taotluse. Taotlusest jäeti välja esialgselt planeeritud põhjaveetasemest allapoole jääva maavara varu kaevandamine.

02.07.2012. a kirjaga nr PVV 10-5/12/13876-3 edastas Keskkonnaamet Palupera Vallavalitsusele kaevandamisloa andmise korralduse eelnõu arvamuse andmiseks.

Palupera Vallavolikogu 14.08.2012. a menetlustoimingu protokoll punkti 1 kohaselt nõustuti aktsiaseltsile KIIRKANDUR kaevandamisloa andmisega järgmistel tingimustel:

1.1 enne kaevandamise loa kehtima hakkamist lahendada kaevandamisloa taotlejal Kasemäe talu joogivee probleem (süvendada olemasolev salvkaev, rajada uus salvkaev või puurkaev). Nõue peaks kehtima ka kogu kaevandamise loa kestel järgnevatel aastatel probleemide jätkumisel Kasemäe talu joogivee osas;

1.2 kaevandaja on kohustatud läbi viima aastas vähemalt üks kord salvkaevude veetaseme seiret vastava kinnistu omaniku või valdaja nõusolekul alljärgnevatel kinnistutel: Vana-Kasemäe (58201:002:2012), Rabasoo (58201:002:1630) Leede (58201:002:2380), Eedeni (58201:002:2121), Savimäe (58201:002:0670) ning edastama tulemused iga aasta Keskkonnaametile ja Palupera vallale;

1.3 enne kaevandamise loa kehtima hakkamist lahendada kruusa transportimiseks karjäärist väljaveotee(de) kasutamisevõimalus ja maaüksuse sihtotstarbe muutmine detailplaneeringu kehtestamisel.

Keskkonnaamet esitas Palupera vallavolikogu arvamusele omapoolse vastuse 17.09.2012. a kirjas nr PVV 10-5/12/13876-5, milles selgitas, et antud juhul ei anna detailplaneering ega sellele algatav keskkonnamõju strateegiline hindamine juurde täiendavat informatsiooni või paremaid lahendusi, kui on välja toodud äsja läbiviidud KMH-s ning ei aita kaasa menetluse läbiviimisele HMS § 5 lõike 2 tähenduses. Otstarbekas on lahendada väljaveotee probleem

kõigi osapoolte ühiste läbirääkimiste käigus, kus tuginetakse KMH käigus selgunud tulemustele.

Palupera vallavalitsus esitas (reg 17.10.2012 kiri nr PVV 10-5/12/13876-5) 09.10.2012. a menetlustoimingu protokoll, milles nõustus, et tõhusam on probleemide lahendamine antud juhul ühiste läbirääkimiste käigus ning et väljaveotee osas omanikega notariaalsete servituudilepingute sõlmimine võiks asendada detailplaneeringu menetlust väljaveotee kasutamise osas.

Tulenevalt eeltoodust muutis Palupera Vallavolikogu 14.08.2012. a antud arvamuse punkti 1.3 järgnevalt: aktsiaselts KIIRKANDUR ja Palupera vallavalitsus sõlmivad enne kaevandamise loa kehtima hakkamist ning esitavad eelkõikuleppe, mis loob soodsamad tingimused kohalikele omavalitsusele ja piirkonna elanikele arendaja hallatavates karjäärides Palupera vallas. Samuti lisas punkti 1.4, mille kohaselt aktsiaselts KIIRKANDUR sõlmib enne kaevandamise loa kehtima hakkamist KMH aruandes toodud väljaveotee variant nr 1 osas notariaalsed servituudilepingud Sapi, Miti, Kasemäe ja Palupera karjääri kinnistute omanikega.

01.11.2012. a teatas Palupera vallavalitsus, et seoses Palupera valla Miti maardla kaeveloaga allkirjastati aktsiaselts KIIRKANDURIGA 29.10.12. a koostöökokkulepe. Kuna selles esinev nüanss muudab ka vallavolikogu 9.10.12. a protokollilist seisukohta (*punkti, kus väljaveotee osas nõuti maaomanikega notariaalseid servituutlepinguid..., mis kokkuleppes asendati kirjalike kokkulepetega*), siis annab vallavolikogu lõpliku teate koos koostöölepinguga novembrikuu (22.11.2012 a) volikogu järgselt uuesti.

28.11.2012. a edastas Palupera vallavalitsus menetlustoimingu protokoll, milles muudeti 09.10.2012. a menetlustoimingu protokoll punkti 1.4 ning sõnastati see järgnevalt: aktsiaselts KIIRKANDUR sõlmib enne kaevandamise loa kehtima hakkamist KMH aruandes toodud väljaveotee variant nr 1 osas kirjalikud kokkulepped Sapi, Miti, Kasemäe ja Palupera karjääri kinnistute omanikega. Allkirjastatud kokkulepped esitatakse ka Palupera vallavalitsusele.

Eesti Maavarade Komisjoni 16.01.2013. a istungi protokollilise otsuse nr 13-13 kohaselt nõustuti aktsiaseltsile KIIRKANDUR maavara kaevandamisloa andmisega Miti (Mitiküla, Palupera) kruusamaardlas, Miti kruusakarjääris.

19.07.2010. a jõustus maapõueseaduse § 27 lõige 3¹: “Kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses, tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava. Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse jäätmeseaduse §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest”. Arendaja esitas kaevandamisjäätmekava 09.07.2012. a (kiri reg nr PVV 10-1/12/17350). Kava on kinnitatud Keskkonnaameti Põlva-Valga-Võru regiooni juhataja 17.07.2012. a korraldusega nr PVV 1-15/12/316.

Maapõueseaduse § 34 lõike 1 punkt 21 sätestab, et kaevandamisloa andmisest keeldutakse,

kui taotlejale on määratud karistus kaevandamisjätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. Aktsiaselts KIIRKANDUR ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjätmete käitlemise nõuete eiramise eest (teade reg 27.02.2013 nr PVV 10-5/13/13876-14).

Haldusmenetluse seaduse § 48 ja § 49 lõike 1 kohaselt on korralduse eelnõu pandud avalikule väljapanekule. Teade avaldati ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded 11.02.2013. a. Haldusmenetluse seaduse § 49 lõike 2 kohaselt on määratud ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks kaks nädalat alates teate ilmumisest Ametlikes Teadaannetes ehk 24.02.2013. a. Keskkonnaamet saatis 08.02.2013. a kirjaga nr PVV 10-5/13/13876-10 arendajale ja menetlusosalistele arvamuste ja vastuväidete esitamiseks maavara kaevandamise loa andmise korralduse eelnõu. Keskkonnaametile laekus arvamus aktsiaseltsilt KIIRKANDUR (reg 13.02.2013 nr PVV 10-5/13/13876-11), kes teatas, et ettevõttel puuduvad maavara kaevandamise loa väljastamise eelnõule vastuväiteid ning palutakse väljastada maavara kaevandamise luba Miti kruusakarjääri mäeeraldisele. Palupera Vallavalitsuse 15.02.2013 a korraldusega nr 2-1/30 nõustuti maavara kaevandamisloa andmisega Miti (Mitiküla, Palupera) kruusamaardla Miti kruusakarjääris.

II KAALUTLUSED LOA ANDMISEL

2.1 Keskkonnamõju hindamine

Miti kruusakarjääri keskkonnamõju hindamine algatati kaevandamisloa taotlusele vastavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnanjuhtimissüsteemi seaduse (*KeHJS*) § 3 punkti 1, § 5 ja § 6 lõike 1 punktide 28 ja 35 ning § 11 lõike 3 alusel ning Keskkonnaameti peadirektori 03.07.2009. a käskkirja nr 1-4/148 "Regioonide põhimääruste kinnitamine" lisa 4 "Põlva-Valga-Võru regiooni põhimäärus" punktidega 2.11 ja 3.5.8 kooskõlas.

Kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise tulemusel selgusid järgmised olulisemad aspektid:

1) Miti kruusakarjääri rajamisega, materjali kaevandamisega, töötlemisega ja transpordiga ei kaasne olulisi negatiivseid keskkonnamõjusid ka koos samaaegse kaevandamisega maardla idaosa kaeveväljal Kasemäe, Palupera ja Palupera II karjääris. Tehnoloogilise ja transpordiga kaasneva müra ning tolmu nõrgalt negatiivsed mõjud inimeste tervisele ja elukeskkonnale on leevendatavad.

2) Miti kruusakarjääri lisandumisega piirkonna müratase mõnevõrra küll suureneb, kuid jääb ligikaudu poole kilomeetri kaugusel asuvate elamute juures endiselt madalaks (foonilähedaseks) ja inimeste tervisele negatiivset mõju ei avalda. Materjali väljavedamisel nii Rõngu–Otepää–Kanepi maanteele kui ka Elva–Palupera–Kähri maanteele jääb veoteedel transpordiga kaasnev müratase elamute juures alla liiklusemüra päevase lubatud piir- ja taotlustaseme (60 dB) ning inimestele olulisi häiringuid ei põhjusta. Mäetöödel tuleb kasutada kaasaegset tehnikat, kaasa arvatud mobiilset purustus-sorteerimissõlme, mis ei ületa lubatud müra piirnorme. Karjääri tööaeg peab jääma ajaperioodi 7:00–23:00.

3) Materjali laadimisel ja transpordil ei teki märkimisväärset tolmu ning selle levik on väikese ulatusega. Vajadusel tuleb karjääri teid ja väljaveoteid kuival ajal kasta ning piirata veokite liikumiskiirust. Vajadusel tuleb tolmu tõrjeks materjali veoteid keemiliselt töödelda, mis tagab tolmusaaste efektiivsema ja pikemaajalise tõrjumise.

4) Väljaveoteede kasutamisevõimalus kruusa transportimiseks ja ümberehitamisvajadus selgitatakse välja Palupera valla poolt kehtestatava detailplaneeringu käigus.

5) Ehituskruusa kaevandamine toimub põhjaveetasemest kõrgemal. Lähtuvalt kaevude asukohtadest puudub kaevandamise mõju kaevude veetasemele ja vee kvaliteedile. Purtsi jõele ja Veskijärvele kaevandamine mõju ei avalda.

6) Pärandkultuurile, kaitsealadele ning kaitsealustele liikidele taotletav Miti kruusakarjäär mõju ei avalda. Ka pole olemasolevates karjäärides toimuv tegevus teadaolevalt avaldanud mõju Otepää maastikukaitsealale ja selle piirides asuvale Natura 2000 loodus- ning linnualale, samuti rohevõrgustiku toimimisele.

7) Tuleb tagada Palupera–Piirimäe–Arula tee korrashoid ja ohutus tavaliiiklusele, tagada Tartu Maratoni rattaraja kasutamine.

8) Korrastamise käigus tuleb karjäärialala metsastada. Korrastamine toimub vastava projekti alusel, mille tingimused on seadnud Keskkonnaamet ja kohalik omavalitsus.

Keskkonnamõju hindamise aruande heakskiitmisel esitas Keskkonnaamet järgmised keskkonnanõuded:

1. Karjääri tööaeg kavandada tööpäevadel ajavahemikku 7:00 kuni 20:00. Mürarikkaid tegevusi (purustus-sorteerimissõlme käitamine jm) teha vaid 8:00 – 17:00.
2. Müra vähendamiseks rajada teenindusmaa piirile katendivallid. Vältida üheaegset purustus-sorteerimissõlme tööd Miti ja Kasemäe karjääris.
3. Kaevandada vaid 91 m absoluutse kõrguseni ja etapiviisiliselt, mitte kogu ala korraga.
4. Tolmu tekke ja leviku tõkestamiseks tuleb kasta kuival ajal karjääri veoteid ja territooriumi ning piirata liikumiskiirust.

2.2 Kaalutlused loa andmisel

Kuna Palupera vallavalitsus ja aktsiaselts KIIRKANDUR sõlmisid 29.10.2012. a koostöökokkuleppe, siis ei ole Palupera Vallavolikogu esitatud tingimus 1.3 *“aktsiaselts KIIRKANDUR ja Palupera vallavalitsus sõlmivad enne kaevandamise loa kehtima hakkamist ning esitavad eelkokkuleppe, mis loob soodsamad tingimused kohalikule omavalitsusele ja piirkonna elanikele arendaja hallatavates karjäärides Palupera vallas”* enam aktuaalne ning nimetatud tingimust loasse ei lisata.

Palupera Vallavolikogu esitatud tingimuste punktis 1.1 on esitatud nõue, et **enne**

kaevandamise loa kehtima hakkamist lahendada kaevandamisloa taotlejal Kasemäe talu joogivee probleem (süvendada olemasolev salvkaev, rajada uus salvkaev või puurkaev). Nõue peaks kehtima ka kogu kaevandamise loa kestel järgnevatel aastatel probleemide jätkumisel Kasemäe talu joogivee osas;

Punktis 1.4 on esitatud nõue, et aktsiaselts KIIRKANDUR sõlmib **enne kaevandamise loa kehtima hakkamist** KMH aruandes toodud väljaveotee variant nr 1 osas kirjalikud kokkulepped Sapi, Miti, Kasemäe ja Palupera karjääri kinnistute omanikega. Allkirjastatud kokkulepped esitatakse ka Palupera vallavalitsusele.

Kuna maapõueseaduse kohaselt ei saa nimetatud nõuded olla loa kehtima hakkamise aluseks, sõnastab Keskkonnaamet need ümber järgmiselt:

- lahendada **enne kaevandamisetöödega (st juba enne ettevalmistustööde staadiumit) alustamist** Kasemäe talu joogivee probleem (süvendada olemasolev salvkaev, rajada uus salvkaev või puurkaev). Nõue kehtib kogu kaevandamise loa kestel järgnevatel aastatel probleemide jätkumisel Kasemäe talu joogivee osas;

- aktsiaselts KIIRKANDUR sõlmib **enne kaevandamisetöödega (st juba enne ettevalmistustööde staadiumit) alustamist** KMH aruandes (*aruanne: "Miti (Palupera) kruusamaardla Miti kruusakarjääri mäeeraldisel kaevandamisega kaasneva keskkonnamõju hindamine"* koostaja OÜ Eesti Geoloogiakeskus, 2012) toodud väljaveotee variant nr 1 osas kirjalikud kokkulepped Sapi, Miti, Kasemäe ja Palupera karjääri kinnistute omanikega. **Allkirjastatud kokkulepped esitatakse ka Palupera vallavalitsusele.**

Keskkonnaministri 13.07.2008. a käskkirjaga nr 724 kinnitati Miti (Mitiküla, Palupera kruusamaardla Miti II uuringuruumis 14,70 ha-l pindalal ehituskruusa aktiivne tarbevaru koguses 723 tuh m³, sh allpool põhjaveetasel 82 tuh m³. Tulenevalt kinnitatud varu suuruselt taotleti esialgselt luba 723 tuh m³ suurusel tarbevarule. Kaevandatava varu suurusel oli taotluse kohaselt 692 tuh m³ ning kaevandamise keskmiseks aastamääraks 50 tuh m³.

Kuna läbiviidud KMH tulemusel selgus, et allpool põhjaveetasel (st allpool absoluutkõrgust 91 m) pole soovitatav põhjaveetasel äravoolukraavide rajamisega alandada, siis karjääri põhjaosas, ligikaudu 3,5 ha suurusel alal (puuraukude 5,6,7,8 ja 16 piirkonnas), saab põhjaveetasemest kõrgemal kaevandada vaid 91 m absoluutse kõrguseni – sellega kindlustatakse kaevandamisjärgselt metsa kasvuks sobivad tingimused. Vastasel juhul (veealuse kruusa kaevandamine varu lamamini) kujuneks sellele alale madal, alla 2 m sügavune veekogu, mis hakkab kiiresti kinni kasvama. Muudetud kaevandamisloa taotluses on seetõttu muudetud mäeeraldisel põhjaosas mäeeraldisel piiri sügavuti ning mäeeraldisel aktiivne tarbevaru väheneb võrreldes esialgsellega 34 tuh m³. Seega on muudetud taotluse alusel aktiivse tarbevaru maht 689 tuh m³ ning kaevandatava varu maht 660 tuh m³. Kaevandamise keskmine aastamäär on 44 tuh m³.

Taotletav loa kehtivusaeg on 15 aastat.

2.3 Täiendavate tingimuste seadmine

Loa täiendavatesse tingimustesse seatakse järgmised nõuded:

1. Keskkonnaameti keskkonnamõju hindamise aruande heakskiitmisel esitatud keskkonnanõuded:

- 1) Karjääri tööaeg kavandada tööpäevadel ajavahemikku 7:00 kuni 20:00. Mürarikkaid tegevusi (purustus-sorteerimissõlme käitamine jm) teha vaid 8:00 – 17:00.
- 2) Mürä vähendamiseks rajada teenindusmaa piirile katendivallid. Vältida üheaegset purustus-sorteerimissõlme tööd Miti ja Kasemäe karjääris.
- 3) Kaevandada vaid 91 m absoluutse kõrguseni ja etapiviisiliselt, mitte kogu ala korraga.
- 4) Tolmu tekke ja leviku tõkestamiseks tuleb kasta kuival ajal karjääri veoteid ja territooriumi ning piirata liikumiskiirust.

2. Palupera Vallavolikogu esitatud tingimused:

- 1) lahendada enne kaevandamistöödega (st juba enne ettevalmistustööde staadiumit) alustamist Kasemäe talu joogivee probleem (süvendada olemasolev salvkaev, rajada uus salvkaev või puurkaev). Nõue kehtib kogu kaevandamise loa kestel ka järgnevatel aastatel probleemide jätkumisel Kasemäe talu joogivee osas;
- 2) kaevandaja on kohustatud läbi viima aastas vähemalt üks kord salvkaevude veetaseme seiret vastava kinnistu omaniku või valdaja nõusolekul alljärgnevatel kinnistutel: Vana-Kasemäe (58201:002:2012), Rabasoo (58201:002:1630) Leede (58201:002:2380), Eedeni (58201:002:2121), Savimäe (58201:002:0670) ning edastama tulemused igal aastal Keskkonnaametile ja Palupera vallale;
- 3) aktsiaselts KIIRKANDUR sõlmib enne kaevandamistöödega (st juba enne ettevalmistustööde staadiumit) alustamist KMH aruandes (*aruanne: "Miti (Palupera) kruusamaardla Miti kruusakarjääri mäeeraldisel kaevandamisega kaasneva keskkonnamõju hindamine"* koostaja OÜ Eesti Geoloogiakeskus, 2012) toodud väljaveotee variant nr 1 osas kirjalikud kokkulepped Sapi, Miti, Kasemäe ja Palupera karjääri kinnistute omanikega. Allkirjastatud kokkulepped esitatakse ka Palupera Vallavalitsusele.

3. Mäetöödel on potentsiaalseks reostusallikaks karjääri mäemasinate tehnilised avariid. Avariiohtlike olukordade vältimiseks on vajalik perioodiliselt jälgida masinate tehnilist seisundit ning planeerida karjääri projektis avariide likvideerimise viisid. Masinate remont ja hooldus peab toimuma selleks ettenähtud teenindusplatsil.

4. Maapõueseaduse § 48 lõike 8 alusel tuleb maavaravaru kaevandamisega rikutud maa korrastada enne kaevandamisloa kehtivuse lõppemist. Maapõueseaduse § 49 lõike 1 kohaselt tuleb korrastamist alustada tehnoloogia seisukohalt otstarbekal ajal. Korrastamisprojekti koostamine ning korrastamistööde teostamine koos vastuvõtmisega kestab hinnanguliselt 2 aastat. Taotluses on esitatud kaevandamise keskmiseks kaevandamismahuks 44 tuh m³ aastas. Seega, kui korrastamisega ei ole alustatud varem, tuleb korrastamistingimusi hakata taotlema kas vähemalt 2 aastat enne loa kehtivusaja lõppemist või kui jääkvaru suuruseks on jäänud 88 tuh m³. Maapõueseaduse § 48 lõike 2 alusel annab korrastamisprojekti rakendamiseks nõusoleku Keskkonnaamet.

5. Vabariigi valitsuse 23.10.2008. a määruse nr 155 "Katastriüksuse sihtotstarvete liigid ja nende määramise kord" § 6 punkti 9 kohaselt on maatulundusmaa (011; M) põllumajandussaaduste tootmiseks või metsakasvatuseks kasutatav maa või maa, millel on

metsa- või põllumajanduslik potentsiaal. Seega ei vasta kehtiv maa sihtotstarbe liik maavara kaevandamise loaga kavandatavale tegevusele. Määruse nr 155 § 2 lõike 1 kohaselt määrab või muudab sihtotstarbe kinnisaja omaniku taotluse alusel kohalik omavalitsus. Sihtotstarbe liigi mittevastavus ei ole maapõueseaduse § 34 kohaselt kaevandamisloa andmisest keeldumise aluseks. Küll saab loa andja määrata maavara kaevandamise loas maapõueseaduse § 35 lõige 2 punkti 8 alusel täiendavaid nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavaravarude ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks. Seetõttu lisab loa andja täiendava nõude, et katastriüksuse 58201:002:0350 karjäärialuse maa sihtotstarbe liigiks peab olema määratud mäetööstusmaa. Sihtotstarbe muutmise korraldab loa omanik.

III OTSUSTUS

Lähtudes eeltoodust, ettevõtte taotlusest, keskkonnamõju hindamisest ja tuginedes maapõueseaduse § 28 lõikele 4, keskkonnaministri 06.05.2005. a määruse nr 36 § 4 lõikele 8, Keskkonnaameti peadirektori 03.07.2009 käskkirja nr 1-4/148 "Regioonide põhimääruste kinnitamine" lisa 4 "Põlva-Valga-Võru regiooni põhimäärus" punktidele 2.1. ja 3.5.8. ning Eesti Maavarade Komisjoni 16.01.2013. a istungi protokollilisele otsusele nr 13-13 otsustan:

1. Anda aktsiaseltsile KIIRKANDUR maavara kaevandamise luba nr L.MK/323025 Miti (Mitiküla, Palupera) kruusamaardla Miti kruusakarjääris 15 aastaks.

2. Loasse nr L.MK/323025 kanda järgnevad andmed:

- 1) Loa saaja: aktsiaselts KIIRKANDUR (rg-kood 10111516, aadress Järvekalda tee 1, Harkujärve küla, Harku vald, 76902 Harjumaa)
- 2) Kaevandaja: aktsiaselts KIIRKANDUR (rg-kood 10111516, aadress Järvekalda tee 1, Harkujärve küla, Harku vald, 76902 Harjumaa). Majandustegevuse registri number KKA000034, registrisse kantud 20.05.2004. a.
- 3) Maardla: Miti (Mitiküla, Palupera) kruusamaardla, kohaliku tähtsusega; maardla registrikaardi nr 0528; maardla põhimaavara: ehituskruus.
- 4) Mäeeraldis: Miti kruusakarjäär; mäeeraldise liik: uus mäeeraldis; mäeeraldise pindala: 14,70 ha, asukoht: Valga maakond Palupera vald.
- 5) Mäeeraldise teenindusmaa: pindala 17,10 ha; kaevandamisega rikutud korrastatava maa kasutamise otstarve: metsamaa.
- 6) Geoloogiline uuring: uuringuloa omanik: aktsiaselts KIIRKANDUR, luba nr VALM-022, kehtis kuni 18.03.2009 a. Loa andja: Keskkonnaministeeriumi Valgamaa keskkonnateenistus. Uuringu tegija: Osühing Eesti Geoloogiakeskus. Uuringu aruanne: "Miti (Mitiküla, Palupera) kruusamaardla Miti II uuringuruumi geoloogiline uuring Valgamaal (varu seisuga 01.01.2008.a.)", EGF nr 7926. Varud on kinnitatud keskkonnaministri 13.06.2008 a. käskkirjaga nr 724.
- 7) Maavaravaru: mäeeraldise piires ehituskruusa aktiivne tarbevaru: 689 tuh m³; kaevandatav ehituskruusa varu: 660 tuh; mulla maht: 56 tuh m³.

- 8) Maavara kasutusala: teedehitus ja ehitussegud; kaevandamise keskmine aastamäär: 44 tuh m³; loa kehtivus: 15 aastat.
- 9) Täiendavaid tingimused:
- 9.1 Karjääri tööaeg kavandada tööpäevadel ajavahemikku 7:00 kuni 20:00. Mürarikkaid tegevusi (purustus-sorteerimissõlme käitamine) teha vaid 8:00 kuni 17:00.
- 9.2 Mära vähendamiseks rajada teenindusmaa piirile katendivallid. Vältida üheaegset purustus-sorteerimissõlme tööd Miti ja Kasemäe karjääris.
- 9.3 Kaevandada vaid 91 m absoluutse kõrguseni ja etapiviisiliselt, mitte kogu ala korraga.
- 9.4 Tolmu tekke ja leviku tõkestamiseks kasta kuival ajal karjääri veoteid ja territooriumi ning piirata liikumiskiirust.
- 9.5 Lahendada enne kaevandamisetöödega (st juba enne ettevalmistustööde staadiumit) alustamist Kasemäe talu joogivee probleem (süvendada olemasolev salvkaev, rajada uus salvkaev või puurkaev). Nõue kehtib kogu kaevandamise loa kestel ka järgnevatel aastatel probleemide jätkumisel Kasemäe talu joogivee osas.
- 9.6 Vähemalt üks kord aastas viia läbi salvkaevude veetaseme seire vastava kinnistu omaniku või valdaja nõusolekul alljärgnevatel kinnistutel: Vana-Kasemäe (58201:002:2012), Rabasoo (58201:002:1630) Leede (58201:002:2380), Eedeni (58201:002:2121), Savimäe (58201:002:0670) ning edastada tulemused igal aastal Palupera vallavalitsusele ja Keskkonnaametile.
- 9.7 Enne kaevandamisetöödega (st juba enne ettevalmistustööde staadiumit) alustamist sõlmida keskkonnamõju hindamise aruandes (*aruanne: "Miti (Palupera) kruusamaardla Miti kruusakarjääri mäeeraldisel kaevandamisega kaasneva keskkonnamõju hindamine"* koostaja OÜ Eesti Geoloogiakeskus, 2012) toodud väljaveotee variant nr 1 osas kirjalikud kokkulepped Sapi, Miti, Kasemäe ja Palupera karjääri kinnistute omanikega. Allkirjastatud kokkulepped esitada Palupera vallavalitsusele.
- 9.8 Perioodiliselt jälgida masinate tehnilist seisundit ning planeerida karjääri projektis avariide likvideerimise viisid. Masinate remont ja hooldus peab toimuma selleks ettenähtud teenindusplatsil.
- 9.9 Kaevandamisega rikutud maa tuleb korrastada korrastamisprojekti alusel. Korrastamisprojekt koostatakse lähtudes Keskkonnaameti poolt esitatud korrastamistingimustest. Korrastamisega tuleb alustada kas vähemalt kaks aastat enne kaevandamise loa kehtivuse lõppu või kui jääkvaru suuruseks on jäänud 88 tuh m³.
- 9.10 Katastriüksuse 58201:002:0350 karjäärialuse maa sihtotstarbe liigiks peab olema määratud mäetööstusmaa. Sihtotstarbe muutmise korraldab loa omanik.

Käesolevat otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul loa teatavaks tegemisest, esitades vaide käesoleva haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse

halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Ena Poltimäe
Juhataja

Saata: aktsiaselts KIIRKANDUR

Reet Nemliher
Keskkonnakorralduse spetsialist